

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

SROVNÁVACÍ STUDIE

Vznik právního rámce pro jednotný trh s daty

Současný stav, zamýšlené cíle a prostředky
k jejich dosažení

Obsah:

STRUČNÉ SHRUTÍ.....	4
ÚVOD.....	5
HISTORIE STRATEGICKÉHO PŘÍSTUPU K ROZVOJI INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ.....	6
VÝZNAM DAT PRO FUNGOVÁNÍ VNITŘNÍHO TRHU EU.....	9
PŘEKÁŽKY NA JEDNOTNÉM TRHU S DATY A NAVRHOVANÁ ŘEŠENÍ	10
SOUČASNÁ ÚPRAVA	12
PLÁNOVANÁ OPATŘENÍ.....	16
BIBLIOGRAFIE	20
POUŽITÉ PŘEDPISY A PROGRAMOVÉ DOKUMENTY.....	21

Srovnávací studie č. 5.409

červenec 2021

autor: Miroslav Jakab, Adam Bouhetař

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	EDICE: STUDIE
Název: Vznik právního rámce pro jednotný trh s daty	Typ edice: online, ISSN 2533-4131
Autoři: Jakab, M., Bouhetal, A.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=1
Číslo: Srovnávací studie č. 5.409	První vydání edice: červenec 1991
Datum: červenec 2021	Frekvence vydání edice: nepravidelná
Klíčová slova:	Zaměření: srovnávací a analytické studie zpracované pro členy Parlamentu České republiky
data; zpracování; osobní údaje; legislativa; EU; studie;	Jazyk: CZ
program; údaj; údaje; databáze; duševní vlastnictví	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Shrnutí

Abstrakt

Se stále rostoucím významem informačních technologií v evropské i světové ekonomice roste i význam dat, která jsou těmito technologiemi generována, sbírána, předávána a jinak zpracovávána. Zatímco unijní strategické dokumenty i legislativa reagovaly na fenomény spojené s daty již od konce 20. století, v posledních letech se data stávají jedním z explicitních cílů unijních politik. Tato práce stručně popisuje vývoj unijních politik souvisejících s daty, hodnotí význam dat pro vnitřní trh a překážky jejich volného pohybu, shrnuje současnou relevantní úpravu na tomto poli a popisuje budoucí plány Komise.

Abstract

As the importance of information technology in both the EU's and the world economy grows, so does the importance of data generated, collected, shared and otherwise processed by these technologies. Union strategic documents and legislation reacted on phenomena linked to data since the end of the 20th century. In the past few years, though, data have become one of the explicit targets of EU policies. This contribution briefly describes the development of Union policies linked to data and evaluates the importance of data for the internal market and the restrictions of their free movement. Furthermore, it sums up the current rules applicable in the field of free movement of data and the related future plans of the Commission.

Keywords: data; processing; personal data; legislation; EU; study; program; database; intellectual property

Obsah

STRUČNÉ SHRUTÍ.....	4
ÚVOD.....	5
HISTORIE STRATEGICKÉHO PŘÍSTUPU K ROZVOJI INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ	6
PRVNÍ FÁZE: POLITIKY V OBLASTI INFORMAČNÍ SPOLEČNOSTI (1993-1999)	6
DRUHÁ FÁZE: STRATEGIE EEUROPE (2000-2005)	7
TŘETÍ FÁZE: STRATEGIE I2010 (2006-2010).....	7
ČTVRTÁ FÁZE: DIGITÁLNÍ PROGRAM PRO EVROPU (2011-2020).....	7
PÁTÁ FÁZE: DIGITÁLNÍ KOMPAS 2030 (2021-SOUČASNOST)	8
VÝZNAM DAT PRO FUNGOVÁNÍ VNITŘNÍHO TRHU EU	9
EFEKTIVNÍ REALIZACE ZÁKLADNÍCH TRŽNÍCH SVOBOD	9
INOVAČE A KONKURENCESCHOPNOST	9
EFEKTIVNÍ VEŘEJNÁ SPRÁVA	9
TRANSPARENCE	9
PŘEKÁŽKY NA JEDNOTNÉM TRHU S DATY A NAVRHOVANÁ ŘEŠENÍ.....	10
NÍZKÁ DŮVĚRA MEZI ÚČASTNÍKY NA TRHU S DATY.....	10
PRÁVNÍ PŘEKÁŽKY	10
TECHNOLOGICKÉ PŘEKÁŽKY	11
ABSENCE MOTIVACE KE SDÍLENÍ DAT	12
SOUČASNÁ ÚPRAVA.....	12
NÁSTROJE OCHRANY OPRÁVNĚNÝCH ZÁJMŮ	12
Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR).....	12
ePrivacy směrnice	13
Unijní právní rámec ochrany duševního vlastnictví a jiných ekonomicky relevantních informací	13

<i>Akt o kybernetické bezpečnosti</i>	13
LIBERALIZAČNÍ NÁSTROJE ZPROSTŘEDKOVÁJÍCÍ PŘÍSTUP K DATŮM.....	14
<i>Nařízení o datové lokalizaci</i>	14
<i>Směrnice o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru</i>	14
NÁSTROJE NASTAVUJÍCÍ KONKRÉTNÍ PRÁVA A POVINNOSTI V EKONOMICE ZALOŽENÉ NA DATECH	14
<i>eCommerce směrnice</i>	15
<i>Právní rámec pro transparentnost poskytovatelů online zprostředkovatelských služeb</i>	15
SMĚRNICE O NĚKTERÝCH ASPEKTECH SMLUV O POSKYTOVÁNÍ DIGITÁLNÍHO OBSAHU A DIGITÁLNÍCH SLUŽEB.....	15
PLÁNOVANÁ OPATŘENÍ	16
NÁSTROJE OCHRANY OPRÁVNĚNÝCH ZÁJMŮ	16
<i>Nařízení ePrivacy (stav: vyjednávání o návrhu)</i>	17
<i>Provozní odolnost finančního sektoru (stav: vyjednávání o návrhu)</i>	17
LIBERALIZAČNÍ NÁSTROJE ZPROSTŘEDKOVÁJÍCÍ PŘÍSTUP K DATŮM.....	17
<i>Akt o správě dat (stav: vyjednávání o návrhu)</i>	17
<i>Akt o datech (stav: veřejná konzultace o iniciativě)</i>	17
<i>Vytvoření celounijních společných interoperabilních datových prostorů (stav závisí na konkrétním odvětví)</i>	18
NÁSTROJE NASTAVUJÍCÍ KONKRÉTNÍ PRÁVA A POVINNOSTI V EKONOMICE ZALOŽENÉ NA DATECH	18
<i>Akt o digitálních službách (stav: vyjednávání o návrhu legislativního aktu)</i>	18
<i>Akt o digitálních trzích (stav: vyjednávání o návrhu legislativního aktu)</i>	19
<i>Akt o umělé inteligenci (stav: vyjednávání o návrhu legislativního aktu)</i>	19
OBECNÝ POSTOJ POSLANECKÉ SNĚMOVNY K UVEDENÝM INICIATIVÁM	19
BIBLIOGRAFIE.....	20
POUŽITÉ PŘEDPISY A PROGRAMOVÉ DOKUMENTY	21

Stručné shrnutí

Unijní strategické dokumenty i legislativa reagovaly i na fenomén dat již od konce 20. století. Od 90. byl v unijních iniciativách jasně patrný ohled na problematiku tzv. „informační společnosti“. V tomto období byla přijata řada předpisů směřujících na ochranu oprávněných zájmů původců a držitelů některých informací (např. ochrana osobních údajů nebo duševního vlastnictví), ale také např. liberalizaci přístupu k datům veřejného sektoru. V poslední dekádě je však více pozornosti věnováno problematice dat jako takových. Jejich přístupnosti, využití a volnému pohybu napříč EU.

Využití dat může vést k řadě výhod spočívajících například v inovacích a konkurenceschopnosti, plynulejšímu fungování vnitřního trhu, ale může vést též k efektivnější veřejné správě nebo její vyšší míře transparence. Doposavad však přetrvává řada překážek právního i technologického charakteru, nedostatečné motivace nebo problémů s důvěrou, které mohou bránit plnému využití výhod, která data vzniklá a dostupná v EU mohou skýtát. S ohledem na řadu protichůdných zájmů a potřeb vstupujících do úvah o jejich regulaci je nastavení dobře fungujícího právního rámce pro data především otázkou vyvažování mezi různými cíli.

Pro volný pohyb i využití dat je již v současnosti relevantní řada unijních předpisů, které chrání oprávněné zájmy některých osob, liberalizují přístup k datům nebo nastavují konkrétní práva a povinnosti v rámci ekonomiky založené na datech. Nedávné strategické dokumenty Komise však přinášejí návrhy na dodatečná pravidla, která by měla mj. usnadnit zpracovávání a volný pohyb dat, který je v současnosti problematický z důvodu ochrany těchto dat nebo nedostatku důvěry. Poslanecká sněmovna v obecné rovině níže popsané iniciativy Komise bere na vědomí, přičemž k nim vyjadřuje některé dílčí výhrady.

Úvod

Současné strategické dokumenty EU vychází z obecného poznatku, že Evropa prochází dvojí transformací, a to transformací zelenou a digitální. S konceptem této dvojí transformace pracuje například sdělení Komise o [zelené dohodě pro Evropu](#),¹ jeden z páteřních dokumentů současné environmentální politiky EU, nebo sdělení Komise o [nové průmyslové strategii](#),² které je relevantní mimo jiné pro postupnou digitalizaci evropské ekonomiky.

Logickým vyústěním zohledňování digitální transformace a nárůstu významu digitální ekonomiky je zvláštní zohlednění tzv. jednotného digitálního trhu EU. Fakticky se jedná o podsložku vnitřního trhu EU jakožto prostoru bez vnitřních hranic ve smyslu čl. 26 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“). Ten není formálně rozdělen podle ekonomických odvětví, pojem jednotný digitální trh je tak zejména výrazem spojeným se souborem konkrétních unijních politik a strategií.

V úzké souvislosti s jednotným digitálním trhem figuruje pojem **jednotného trhu s daty**, který používá nová [evropská strategie pro data](#).³ Tato práce se blíže zabývá právě vytvářením jednotného trhu s daty, jakožto významného aspektu unijní digitální transformace. Tato práce jednak hovoří o významu dat v ekonomice a překážkách jejich volnému toku, jednak poskytuje selektivní přehled některých stávajících předpisů relevantních pro jednotný trh s daty a současných plánů Komise na další rozvoj úpravy v této oblasti. Tato práce se naopak explicitně nezabývá otázkou pohybu dat mezi EU a třetími zeměmi.

Terminologická poznámka: Závazné i nezávazné unijní akty v české jazykové verzi používají v různých kontextech jak pojem *data*, tak pojem *údaje*. Významový rozdíl mezi oběma pojmy není přitom vždy zcela zřejmý. Zatímco výraz *data* se zdá být v obecné češtině častějším zejména v kontextu strojového zpracování informací, v právní češtině se dlouhodobě užívá například spojení *osobní údaje* (angl. *personal data*, fr. *données à caractère personnel*, něm. *personenbezogene Daten*). Tato práce mezi oběma výrazy nečiní rozdíl. Data jsou zde chápána obecně jako „*charakteristiky nebo informace, zpravidla numerické, které jsou sbírány skrze pozorování.*“⁴

Otázka dat (respektive trhu s daty) je aktuální, ale zároveň velmi obsáhlá a volně vymezená problematika. Zejména z hlediska ochrany oprávněných zájmů fyzických osob a podniků lze data chápat s ohledem na jejich původ a kontext, na základě kterého požívají různé míry ochrany (např. ochrana osobních údajů nebo duševního vlastnictví). Z hlediska ekonomické analýzy přístupu k datům lze naopak řešit například otázky spojené s jejich životním cyklem, agregací apod.⁵ Povaha a načasování přístupu k určitým datům může být relevantní z hlediska konkurence mezi podniky.⁶

S ohledem na složitost otázky jednotného trhu s daty jsou v této práci především shrnuty koncepční dokumenty Komise a některé na ně navazující poznatky. Tato práce nejprve stručně

---

¹ Sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019: Zelená dohoda pro Evropu, COM(2019) 640 final.

² Sdělení Komise ze dne 10. března 2020: Nová průmyslová strategie pro Evropu, COM(2020) 102 final. Toto sdělení bylo aktualizováno sdělením Komise ze dne 5. května 2021, Aktualizace nové průmyslové strategie 2020: budování silnějšího jednotného trhu pro oživení Evropy, COM(2021) 350 final, aby plně zohlednilo dopad pandemie covidu-19.

³ Sdělení Komise ze dne 19. února 2020: Evropská strategie pro data, COM(2020) 66 final.

⁴ OECD. *OECD Glossary of Statistical Terms* [online], s. 119. Z anglického originálu přeloženo autorem.

⁵ ALAIMO, Cristina, Jennifer BAKER. The value of data: Are we approaching data in the right way?.

⁶ Srov. řízení Komise ve věci možného zneužití dominantního postavení AT.40462, Amazon Marketplace.

představuje historii strategického přístupu EU k rozvoji informačních technologií se zaměřením na data. Následně shrnuje některé základní výhody spojené s rozvojem jednotného trhu s daty a související problematiku překážek volného pohybu dat. Konečně uvádí platné právní předpisy relevantní pro otázku volného pohybu dat a představuje současné legislativní plány Komise na tomto poli.

Historie strategického přístupu k rozvoji informačních technologií

Unijní (komunitární) strategické dokumenty reagovaly na průnik nových technologií na trh v návaznosti na příchod aktuálních technologií. Otázka využití dat nebo právní úpravy nakládání s nimi není nová. Například v době před nástupem širokého komerčního využití sítě Internet se jednalo o otázky [komunitární politiky zpracování dat](#)⁷ či [některých výzev](#) kladených technologickým rozvojem autorskému právu.⁸

Jedním ze zastřešujících pojmů strategické reakce na rozvoj informačních technologií bylo spojení **informační společnost**. V roce 1979 Komise [uvedla](#), že tehdejší evropská společnost již utvářela „informační společnost“, ve které „vědecká a intelektuální činnost, ekonomické transakce i každodenní život jako celek spočívají na komplikované síti informací.“⁹ Toto sdělení na základě neuspokojivého srovnání evropského odvětví informačních technologií s dobovou konkurencí ve Spojených státech a v Japonsku navrhlo několik opatření směřujících mj. na podporu evropského „informačního odvětví“.

K významnějšímu formování strategií týkajících se informační společnosti došlo na počátku 90. let minulého století. Od tohoto období je vývoj unijních politik v této oblasti některými autory členěn na jednotlivé fáze.¹⁰

První fáze: politiky v oblasti informační společnosti (1993-1999)

V souvislosti s první fází bývá zmiňována tzv. Delorsova bílá kniha, která prosazovala mj. zavedení společného informačního prostoru (*common information area*), se kterým souvisely cíle adaptace vzdělání, odstraňování regulatorních překážek pro rozvoj nových trhů nebo zajištění podmínek pro rozvoj evropských podniků v konkurenceschopném prostředí.¹¹ Dalším významným dokumentem této doby je tzv. Bangemannova zpráva, která v sadě doporučení Evropské radě prosazovala mj. liberalizaci telekomunikačního sektoru, ochranu osobních údajů na evropské úrovni nebo zajištění lepší propojenosti sítí a interoperability služeb.¹²

I v návaznosti na tyto strategické dokumenty byla přijata první harmonizace pravidel ochrany osobních údajů.¹³ Zároveň byla přijata směrnice č. 2000/31/ES, o elektronickém obchodu (dále též

---

⁷ Sdělení Komise ze dne 21. listopadu 1973: Komunitární politika zpracování dat, SEC(73) 4300 final.

⁸ Sdělení Komise ze dne 7. června 1988: Zelená kniha o autorském právu a výzvách technologie – otázky autorského práva vyžadující okamžitou reakci, COM(88) 172 final.

⁹ Sdělení Komise ze dne 23. listopadu 1979: Evropská společnost tváří v tvář novým informačním technologiím – komunitární odpověď, COM(79) 650 final.

¹⁰ FEIJÓO, Claudio, José GÓMEZ-BARROSO a Edvins KARNITIS. More than twenty years of European policy for the development of the information society. Od čtvrté fáze dále jde o členění zvolené autory této práce.

¹¹ Bílá kniha Komise ze dne 5. prosince 1993: Růst, konkurenceschopnost, zaměstnanost: výzvy a cesty vpřed ve 21. století, COM(93) 700 final, s. 111.

¹² BANGEMANN, Martin. *Europe and the Global Information Society*.

¹³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů. Zvláštní vydání Úředního věstníku v českém jazyce: kapitola 13, svazek 015, s. 355-374.

„eCommerce směrnice“).¹⁴ Tato směrnice zavedla základní právní rámec pro volný pohyb služeb informační společnosti, tj. služeb poskytovaných zpravidla za úplaty, na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služeb (srov. čl. 1 odst. 1 písm. b) směrnice (EU) 2015/1535).

Druhá fáze: Strategie eEurope (2000-2005)

Strategie eEurope vychází ze [sdělení](#) Komise z roku 1999,¹⁵ které mj. více zohledňovalo společenské dopady technologického pokroku skrze podporu počítačové gramotnosti nebo přístupu k internetu. S ohledem na data se sdělení vyjadřuje zejména k datům veřejného sektoru, jejichž špatná dostupnost podle Komise v některých situacích zpomalovala rozvoj služeb s přidanou hodnotou.

V tomto období byla přijata mimo jiné směrnice č. 2002/58/ES, o soukromí a elektronických komunikacích (dále též „ePrivacy směrnice“).¹⁶ Tato směrnice obsahuje zvláštní pravidla ochrany soukromí a osobních údajů v oblasti telekomunikací. O něco později byla přijata i směrnice č. 2003/98/ES, o opakovaném použití informací veřejného sektoru,¹⁷ která představuje první harmonizovanou úpravu otevřených dat v EU.

Třetí fáze: Strategie i2010 (2006-2010)

V roce 2005 vydala Komise sdělení prezentující konsolidovaný strategický rámec do roku 2010 (strategii i2010).¹⁸ Jedním ze tří pilířů tohoto sdělení je kapitola „jednotný evropský informační prostor“. V návaznosti na relativně nedávné iniciativy jako byla eCommerce směrnice Komise přesunula pozornost k aktualizaci pravidel poskytování audiovizuálních služeb. Strategie se však zabývala i otázkami interoperability nebo správou digitálních práv.

Čtvrtá fáze: Digitální program pro Evropu (2011-2020)

Digitální program pro Evropu byl desetiletou zastřešující strategií, která spadala do širšího strategického rámce Evropa 2020.¹⁹ Tato strategie se odklání od pojmu „informační společnost“. Namísto toho častěji využívá pojmy jako „jednotný digitální trh“ nebo „digitální ekonomika“, což si lze vykládat jako zaměření pozornosti na ekonomické otázky fungování vnitřního trhu.²⁰ Zachovává však holistický přístup k problematice digitalizace a jejího využití. Zamýšlená opatření měla vést k vytvoření „synergického koloběhu“ (*virtuous cycle*).²¹

V řadě dokumentů z tohoto období se začíná objevovat explicitní zmínka o datech jako samostatného předmětu zájmu unijních politik. V tomto smyslu hovoří závěry Evropské rady

---

¹⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu). Zvláštní vydání Úředního věstníku v českém jazyce: kapitola 13, svazek 025, s. 399-414.

¹⁵ eEurope – Informační společnost pro všechny – sdělení [Komise ze dne 8. prosince 1999] o iniciativě Komise pro zvláštní Evropskou radu v Lisabonu, 23. a 24. března 2000, COM(99) 687 final.

¹⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (Směrnice o soukromí a elektronických komunikacích). Zvláštní vydání Úředního věstníku v českém jazyce: kapitola 13, svazek 029, s. 514-524.

¹⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o opakovaném použití informací veřejného sektoru. Úř. věst. L 172, 26. červen 2019, s. 56-83.

¹⁸ Sdělení Komise ze dne 1. června 2005: „i2010 – evropská informační společnost pro růst a zaměstnanost“, COM(2005) final.

¹⁹ Sdělení Komise ze dne 19. května 2010: Digitální program pro Evropu, COM(2010) 245 final.

²⁰ PELLEGRIN, Julie, Louis COLNOT, Łukasz ARENDT, Luca BISASCHI, Gelsomina CATALANO, Žilvinas MARTINAITIS a Giorgio MICHELETTI. *Research for REGI Committee - Digital Agenda and Cohesion Policy*, s. 40.

²¹ Ibid, s. 38.

z 24. a 25. října 2013 o potřebě zajistit vhodné rámcové podmínky pro jednotný trh v oblasti dat velkého objemu (*big data*) a *cloud computingu*.²² Na tyto závěry Komise reagovala vydáním sdělení o cestě k ekonomice **založené na datech**, které představilo její vizi tohoto segmentu jakožto komplexního ekosystému s mnoha různými aktéry.²³

Tzv. jednotný digitální trh je jednou ze sedmi akčních oblastí Digitálního programu pro Evropu. Specificky na jeho problematiku se následovně zaměřila v roce 2015 Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě (dále též „**strategie pro jednotný digitální trh 2015**“).²⁴ Tato strategie avizovala řadu nových opatření, jako byl například balíček k modernizaci unijního autorského práva nebo regulace online platform. Strategie zároveň jako výslovný cíl opětovně uvádí i budování ekonomiky založené na datech, což vedlo ke vzniku evropské iniciativy týkající se volného pohybu dat. Komise svým zaměřením na data jako taková reagovala na fenomény jako data velkého objemu, internet věcí (*Internet of Things*), vysoce výkonné počítače (*High Performance Computing*) nebo rostoucí význam cloudových služeb. Komise v tomto období vydala k otázce dat zejména sdělení o budování evropské ekonomiky založené na datech (dále též „**datová strategie 2017**“), které načrtlo ucelenější koncepci jednání EU v této oblasti. Mimo jiné explicitně zavedlo **zásadu volného pohybu dat v rámci EU** jako obecný princip.²⁵

Pátá fáze: Digitální kompas 2030 (2021-současnost)

Počátkem roku 2020, krátce po začátku funkčního období Komise vedené předsedkyní Ursulou von der Leyenovou, bylo vydáno sdělení o formování digitální budoucnosti EU, které již ve svém úvodu upozorňuje na veliké objemy dat generované digitálními technologiemi. Jedná se o relativně obecný programový dokument, který mezi jinými fenomény klade důraz i na podporu demokratických hodnot.²⁶ I v návaznosti na tento dokument přijala Komise v roce 2021 sdělení Digitální kompas 2030: evropské pojetí digitální dekády (dále též „**sdělení o digitálním kompasu**“), na základě kterého by měla být přijata nová desetiletá strategie EU na poli digitalizace. Toto sdělení stanoví konkrétní hmatatelné cíle, z nichž většina více či méně s otázkou jednotného trhu dat souvisí. Mezi jeho cíle patří např. zvýšení podílu evropských podniků využívajících mj. *cloudových* služeb na 75 % nebo postavení prvního počítače s kvantovou akcelerací na evropském území do roku 2025.²⁷ Příslušná strategie se však v současnosti ještě formuje.

Naopak principiálněji laděným dokumentem zaměřeným přímo na data je Evropská strategie pro data (dále též „**evropská strategie pro data 2020**“).²⁸ Tato strategie vychází ze základních práv a hodnot EU jakožto základu, na kterém mají být iniciativy EU v oblasti dat postaveny. Cílem je vznik jednotného evropského datového prostoru, jednotného trhu s daty, který by se řídil následujícími principy: (i.) volný tok dat v EU napříč odvětvími, (ii.) dodržování pravidel ochrany osobních údajů, ochrany spotřebitele, hospodářské soutěže a jiných evropských pravidel a hodnot

---

²² Dokument Evropské rady č. 169/13 ze dne 25. října 2013, bod 3.

²³ Sdělení Komise ze dne 2. července 2014: Na cestě k prosperující ekonomice založené na datech, COM(2014) 442 final.

²⁴ Sdělení Komise ze dne 6. května 2015: Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě, COM(2015) 192 final.

²⁵ Sdělení Komise ze dne 17. ledna 2017: Budování evropské ekonomiky založené na datech, COM(2017) 9 final.

²⁶ Sdělení Komise ze dne 19. února 2020: Formování digitální budoucnosti Evropy, COM(2020) 67 final.

²⁷ Sdělení Komise ze dne 9. března 2021: Digitální kompas 2030: Evropské pojetí digitální dekády, COM(2021) 118 final.

²⁸ Sdělení Komise ze dne 19. února 2021: Evropská strategie pro data, COM(2020) 66 final.

a (iii.) jasnost a spravedlivost pravidel přístupu k datům. Konkrétní plánované iniciativy jsou popsány v příslušné kapitole.

Význam dat pro fungování vnitřního trhu EU

Přechod k ekonomice založené na datech je především realitou související s digitální transformací. Nad rámec potřeby se na tento fenomén adaptovat však Komise a jiné subjekty uvádí i některé důvody pro podporu volného pohybu dat uvnitř EU a jiných iniciativ na tomto poli.

Efektivní realizace základních tržních svobod

Jeden ze základních argumentů pro přizpůsobení právního řádu novým fenoménům spojeným s daty je skutečnost, že jejich rostoucí provázanost s různými segmenty evropské ekonomiky činí z ochrany jejich volného pohybu nezbytnou podmínku ochrany volného pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu.²⁹ Ochrana volného pohybu dat může zároveň umožnit úspory z rozsahu na celoevropské úrovni skrze velká datová centra nacházející se na území EU.³⁰

Inovace a konkurenceschopnost

Uchování/generování souborů informací a jejich adekvátní analýza mohou vést k větší inovativnosti a konkurenceschopnosti.³¹ Komise např. v evropské strategii pro data 2020 zmiňuje personalizovanou medicínu založenou na datech jako inovativní službu spojenou s rozvojem využití dat v ekonomice.

Toto je samo argumentem pro shromažďování, zpřístupňování, agregaci resp. odpovídající analýzu dat v řadě sektorů. Zejména agregace vzorků napříč různými sektory lze v této souvislosti zmínit jako možný zdroj nezanedbatelných výhod. V souvislosti s online platformami je tento fenomén rovněž zmiňován jako významná konkurenční výhoda proti aktérům na trzích, s nimiž je provázáno působení příslušné platformy (tzv. *economies of scope*).³²

Efektivní veřejná správa

Využitelnost dat se pochopitelně neomezuje pouze na hospodářské/podnikatelské činnosti. Může z nich těžit i veřejná správa. V této souvislosti je zmiňována např. interoperabilita systémů veřejné správy jako nástroj pro efektivnější spolupráci mezi orgány členských států i prostředek snížení celospolečenských administrativních nákladů (srov. níže).

Transparence

Legislativa v oblasti přístupu k datům může sledovat i jiné cíle, než ty ekonomické povahy. Zejména v souvislosti s daty veřejného sektoru je silným argumentem pro jejich zpřístupňování transparence fungování veřejné správy a umožnění její efektivní veřejné kontroly. Toto souvisí mj. s širším kontextem práva na informace, který je zakotven mj. v čl. 15 SFEU nebo v čl. 42 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „LZPEU“). Zpřístupňování dat v otevřeném strojově čitelném formátu na toto obecné právo navazuje. O využitelnosti informací pocházejících z veřejného sektoru hovořila Komise již v roce 1999.³³

---

²⁹ Datová strategie 2017, s. 5.

³⁰ Pracovní dokument Komise o volném toku dat a nadcházejících problémech Evropské ekonomiky založené na datech ze dne 10. ledna 2017, SWD(2017) 2.

³¹ Evropská strategie pro data 2020, s. 2.

³² MARTENS, Bertin. An Economic Policy Perspective on Online Platforms, s. 38.

³³ Zelená kniha Komise ze dne 20. ledna 1999: Informace veřejného sektoru: klíčový zdroj pro Evropu, COM(1998) 585 final.

Překážky na jednotném trhu s daty a navrhovaná řešení

Komise v řadě svých dokumentů poukazuje na panující překážky na jednotném trhu s daty. Obecně lze rozlišit přinejmenším (i.) nízkou důvěru mezi účastníky na trhu s daty, (ii.) právní překážky volného pohybu, (iii.) technologické překážky volného pohybu a (iv.) absence motivace ke sdílení dat. Překážky plynoucí ze zmíněných fenoménů mohou vyžadovat i do jisté míry protichůdná řešení. Správné nastavení příslušných pravidel musí být výsledkem vyvažování zájmů a dopadů jednotlivých pravidel a institutů.

Překážka je v tomto kontextu chápána široce. Může spočívat v překážkách/nedostatečné motivaci ke sběru dat, jejich zpřístupňování, zpracovávání, agregaci, předávání či uchovávání. Různé iniciativy na půdorysu jednotného trhu s daty rovněž směřují na různé aspekty tohoto řetězce.

Nízká důvěra mezi účastníky na trhu s daty

Sdílení dat mezi osobami může být omezeno jejich obavou z narušení bezpečnosti těchto dat. Mezi tyto faktory může patřit obecná otázka nejistoty ohledně bezpečnosti sítí a technologií, ale i specifitější obavy týkající se např. ochrany soukromí fyzických osob nebo obchodního tajemství podniků.

Posilování důvěry s ohledem na specifické obavy týkající se určitých kategorií dat je dlouhodobý a nepřetržitý proces. Lze zmínit mimo jiné vývoj pravidel ochrany osobních údajů, ochrany duševního vlastnictví nebo ochrany *know-how* a obchodního tajemství.³⁴ S ohledem na své nastavení však tato pravidla sama mohou představovat překážku volného pohybu dat, pokud je vylučují nebo přinejmenším zvyšují náklady s ním spojené (srov. níže).

Na kybernetickou bezpečnost jako obecný prostředek k zajištění nezbytné důvěry účastníků trhu s daty upozornila Komise již v roce 2014.³⁵ Významným právně závazným aktem v této oblasti je nařízení (EU) 2019/881, akt o kybernetické bezpečnosti.³⁶ Tento mimo jiné zřizuje Agenturu Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost (též „ENISA“) a zabývá se certifikací kybernetické bezpečností IKT.

Právní překážky

Právní překážky existují na vnitrostátní i na unijní úrovni. Jde o právní normy, které přímo či nepřímo omezují nebo vylučují přeshraniční sdílení dat v určitých oblastech. V souvislosti s vnitrostátními bariérami uvedla Komise ve strategii pro jednotný digitální trh 2015 tzv. lokalizaci dat, která spočívá v požadavku členských států uchovávat data na jejich území. To vyžaduje nákladné investice spojené s působením v členském státě na trzích, na které se tento požadavek vztáhne. Například Spolkový svaz německého průmyslu (*Bundesverband der Deutschen Industrie*) zmínil v roce 2017 požadavky německé regulace kladené na poskytovatele telekomunikačních služeb, podle kterých měli určitá data uchovávat na německém území.³⁷ Německo však nebylo jediným členským státem, který takovéto požadavky klade. Zpráva OECD z roku 2020

---

³⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943 ze dne 8. června 2016 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním. Úř. věst. L 157, 15.6.2016, s. 1-18.

³⁵ Srov. sdělení Komise ze dne 2. července 2014: Na cestě k prosperující ekonomice založené na datech, COM(2014) 442 final.

³⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/881 ze dne 17. dubna 2019 o agentuře ENISA („Agentuře Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost“), o certifikaci kybernetické bezpečnosti informačních a komunikačních technologií a o zrušení nařízení (EU) č. 526/2013 („akt o kybernetické bezpečnosti“). Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 15-69.

³⁷ SAHL, Jan Christian. *BDI - Positionspapier Datenwirtschaft*.

v této souvislosti zmiňuje existenci určité formy lokalizace dat vedle Německa i v Belgii, Bulharsko, Dánsko, Finsko, Francii, Maďarsko, Lucembursko, Nizozemsko, Polsko a Švédsko.³⁸ Datovou lokalizaci by však mělo citelně omezit níže uvedené nařízení o lokalizaci dat.

Bariéry ovšem mohou vyplývat i z existence úpravy na unijní úpravy. Jako další vnitrostátní (a dílem unijní) překážka bylo uváděno nejednotné provedení předpisů o autorských právech a nejednoznačnost práv na užívání dat. V této souvislosti například zástupci výzkumných organizací a institucí (jako jsou veřejné knihovny, archivy, muzea apod.) ve veřejné konzultaci vedené Komisí uváděli nedostatek právní jistoty jako jednu z překážek využívání metod vytěžování dat (*data mining*).³⁹ Odpovědí na některé z těchto fenoménů by měla být nová směrnice (EU) 2019/790 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu.⁴⁰

Obdobně může volný pohyb dat ztěžovat ochrana osobních údajů garantovaná v čl. 8 Listiny základních práv Evropské unie (resp. čl. 16 SFEU) a provedená zejména skrze nařízení (EU) 2016/679, obecné nařízení o ochraně osobních údajů (dále též „GDPR“).⁴¹ Toto nařízení nemá stát v cestě volnému pohybu dat představujících osobní údaje (srov. čl. 1 odst. 3 GDPR), ovšem vyšší nároky kladené na zabezpečení a zpracování osobních údajů přinejmenším zvyšují náklady předávání takovýchto údajů.

Technologické překážky

Mezi bariéry technologického charakteru patří nedostatky v interoperabilitě mezi různými systémy napříč EU. S ohledem na otázku interoperabilních systémů lze rozlišit interoperabilitu mezi službami elektronické veřejné správy a prostředky pro zajištění interoperability mezi systémy využívanými soukromými osobami napříč vnitřním trhem.

Zatímco elektronizace veřejné správy přispívá ke snížení transakčních a administrativních nákladů aktérů na vnitřním trhu, vznik řady izolovaných systémů v různých členských státech může sám o sobě představovat (i.) překážku pro soukromé osoby při identifikaci a využívání digitálních veřejných služeb v jiných členských státech a (ii.) nenaplnění plného potenciálu spolupráce mezi evropskými orgány veřejné správy. K dosažení těchto cílů má směřovat strategie provádění Evropského rámce interoperability⁴² s finanční podporou z programu Digitální Evropa.⁴³

Nedostatečná interoperabilita spočívající ve využívání nekompatibilních technologií či formátů může rovněž být překážkou v případě spolupráce mezi soukromými osobami napříč vnitřním trhem. Jedním ze způsobů zmírnění dopadů tohoto fenoménu může být normalizace. Komise kupříkladu každoročně zveřejňuje průběžný plán pro normalizaci informačních a komunikačních technologií.⁴⁴ Právně závazným instrumentem v této oblasti je nařízení (EU)

---

³⁸ SVANTESSON, Dan. *Data localisation trends and challenges*, s. 11.

³⁹ EVROPSKÁ KOMISE. *Report on the responses to the Public Consultation on the Review of the EU Copyright Rules*, s. 63.

⁴⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 ze dne 17. dubna 2019 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES. Úř. věst. L 130, 17.5.2019, s. 92-125.

⁴¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1-88.

⁴² Sdělení Komise ze dne 23. března 2017: Evropský rámec interoperability – Strategie provádění, COM(2017) 134 final.

⁴³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/694 ze dne 29. dubna 2021, kterým se zavádí program Digitální Evropa a zrušuje rozhodnutí (EU) 2015/2240. Úř. věst. L 166, 11.5.2021, s. 1-34.

⁴⁴ Plán pro rok 2020 je dostupný na stránce <https://joinup.ec.europa.eu/collection/rolling-plan-ict-standardisation/rolling-plan-2020>. Komise některé základní principy a priority normalizace v oblasti IKT shrnula ve sdělení ze dne 19. dubna 2016: Priority pro normalizaci IKT pro jednotný digitální trh, COM(2016) 176 final.

č. 1025/2012 o evropské normalizaci.⁴⁵ Tyto předpisy samy o sobě nejspíše nevedou samy o sobě k odstranění problémů souvisejících s neúměrnými náklady některých potenciálních případů sdílení dat, na tyto by ovšem v budoucnu mohl reagovat např. zamýšlený akt o datech (srov. níže).⁴⁶

Absence motivace ke sdílení dat

Na rozdíl od ostatních kategorií tato překážka spočívá spíše v otázce nastavení vztahů mezi tržními aktéry. Zatímco jedním z důvodů odepření přístupu k datům může být nedůvěra původce v zachování jejich bezpečnosti protistranou či jiným aktérem (srov. výše), dalším může být skutečnost, že výlučný přístup k určitým datům poskytuje jejich původci konkurenční výhodu. Na rozdíl od problému absence důvěry, který lze řešit zvýšením bezpečnosti dat, spadala tato problematika doposud zejména do sféry vymáhání pravidel hospodářské soutěže.⁴⁷ V současné době je projednáván návrh aktu o digitálních trzích, který by měl reagovat mj. na tento fenomén.

Zatímco ochrana hospodářské soutěže se však zabývá otázkou konkurence mezi podniky, toto téma má přesah i do možného sdílení dat soukromého sektoru s veřejným sektorem tam, kde je to ve veřejném zájmu.⁴⁸ Iniciativy v této oblasti budou narážet na absenci motivace podniků, respektive na problémy s nedostatkem důvěry. V neposlední řadě se lze zabývat motivací orgánů veřejné moci ke sdílení dat, ač jsou k tomuto často povinovány svými právními řády skrze právo veřejnosti na přístup k informacím.

Současná úprava

V této kapitole jsou stručně představeny některé ze základních právních instrumentů relevantních v oblasti volného pohybu dat. V zájmu přehlednosti byly rozděleny do třech kategorií: nástroje ochrany oprávněných zájmů, liberalizační nástroje zprostředkovávající přístup k datům a nástroje nastavující konkrétní práva a povinnosti v rámci ekonomiky založené na datech.

Nástroje ochrany oprávněných zájmů

Mezi tyto nástroje patří pravidla, která chrání zájmy původců dat, jejich držitelů nebo jiných zainteresovaných subjektů. Většinou spočívají v ochraně základních práv dotčené osoby, např. práv na ochranu soukromého života a osobních údajů (čl. 7 a 8 LZPEU) v případě ochrany osobních údajů, nebo práva na vlastnictví (čl. 17 LZPEU) v případě ochrany práv duševního vlastnictví.

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR)

GDPR představuje relativně nový právní rámec ochrany osobních údajů v EU. Osobními údaji jsou „*veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě*“ (čl. 4 bod 1 GDPR). Jejich zpracování je přípustné pouze na základě nařízením stanovených titulů za podmínek, které určí. GDPR je základním unijním předpisem, skrze který se realizuje právo fyzických osob na ochranu jejich osobních údajů a na respektování jejich soukromého a rodinného života (čl. 7 a 8

---

⁴⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1025/2012 ze dne 25. října 2012 o evropské normalizaci, změně směrnice Rady 89/686/EHS a 93/15/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES a 2009/105/ES, a kterým se ruší rozhodnutí Rady 87/95/EHS a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1673/2006/ES. Úř. věst. L 316, 14.11.2012, s. 12-33.

⁴⁶ Srov. počáteční posouzení dopadů k aktu o datech a pozměněných pravidlech právní ochrany databází ze dne 28. května 2021, Ares(2021)3527151.

⁴⁷ Do této kategorie spadá např. výše odkazované řízení Komise ve věci možného zneužití dominantního postavení AT.40462, Amazon Marketplace.

⁴⁸ Evropská strategie pro data 2020, s. 7.

LZPEU).⁴⁹ Má tedy posilovat důvěru původců osobních údajů. Čl. 1 odst. 3 GDPR zároveň explicitně vylučuje omezování a zakazování volného pohybu osobních údajů z důvodu ochrany fyzických osob v souvislosti se zpracováním těchto osobních údajů. Nároky kladené na úroveň ochrany osobních údajů však mohou jejich volný pohyb omezovat nepřímo.

ePrivacy směrnice

Výše citovaná směrnice 2002/58/ES o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (ePrivacy směrnice) navazuje na unijní rámec ochrany osobních údajů tím, že stanoví zvláštní pravidla pro ochranu práva na soukromí a na ochranu osobních údajů v odvětví elektronických komunikací. Obdobně jako výše zmíněný obecný rámec ochrany osobních údajů má tento předpis posilovat ochranu a důvěru původců těchto údajů. V současné době (a v rámci debaty o rekodifikaci ePrivacy směrnice) je přípustnost využití dat spadajících pod tuto směrnici rozebírána zejména v souladu s ochranou veřejné bezpečnosti v souvislosti s praxí tzv. *data retention*.⁵⁰

Unijní právní rámec ochrany duševního vlastnictví a jiných ekonomicky relevantních informací

Zatímco ochrana osobních údajů se týká výhradně fyzických osob, řada kategorií dat pocházejících od podniků může podléhat ochraně některého z režimů práva duševního vlastnictví (jehož ochranu garantuje čl. 17 odst. 2 LZPEU) nebo jinému režimu ochrany ekonomicky relevantních informací. Problematika duševního vlastnictví je v EU řešena komplexně a dlouhodobě, dlouhodobě je zároveň poukazováno na její provázanost s technologickým vývojem.⁵¹ Unijní zákonodárce usiluje o zvýšení právní jistoty mj. v souvislosti s otázkou ochrany některých dat pro zvýšení jejich využitelnosti. Například čl. 3 a násl. směrnice (EU) 2019/970⁵² tak mají stanovit jasnější pravidla pro vytěžování textů (*data mining*) pro účely vědeckého výzkumu. Tato směrnice spadá do kontextu tzv. „2. copyrightového balíčku“,⁵³ který byl chápán mj. jako jeden z kroků utvářejících evropskou ekonomiku založenou na datech.⁵⁴

Mezi ochranu jiných ekonomicky relevantních informací patří výše citovaná směrnice (EU) 2016/943 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací. Obsahuje pravidla týkající se ochrany obchodního tajemství před neoprávněným získáním, využitím nebo zpřístupněním. Pro předpisy spadající do této kategorie platí obdobný poznatek, jako pro ochranu osobních údajů: slouží ke zvýšení důvěry a ochrany vybraných subjektů, vyšší náklady na splnění regulačních požadavků však mohou nepřímo omezovat volný tok těmito předpisy chráněných dat.

Akt o kybernetické bezpečnosti

Výše citované nařízení (EU) 2019/881 se na rozdíl od výše uvedených zvláštních právních rámců může ve své podstatě vztahovat na libovolný typ dat. Jak bylo řečeno výše, zavádí mj. evropský

---

⁴⁹ Nejde však o jediný předpis v této oblasti. Srov. např. směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV. Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 89-131.

⁵⁰ K tom srov. zejména rozsudek Soudního dvora ve věci C-511/18, *La Quadrature du Net*, ECLI:EU:C:2020:791.

⁵¹ Srov. např. výše citované sdělení Komise ze dne 7. června 1988: Zelená kniha o autorském právu a výzvách technologie – otázky autorského práva vyžadující okamžitou reakci, COM(88) 172 final.

⁵² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 ze dne 17. dubna 2019 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES. Úř. věst. L 130, 17.5.2019, s. 92-125.

⁵³ NEZKUSILOVÁ, Darina. *Reforma autorského práva EU – 2. copyrightový balíček*.

⁵⁴ Otázka vyjasnění některých otázek výkladu práva duševního vlastnictví je v souvislosti s daty zmiňována např. ve strategii pro jednotný digitální trh 2015.

rámec pro certifikaci kybernetické bezpečnosti. Tím by měl přispět ke zvýšení důvěry uživatelů produktů, služeb a procesů IKT.

Liberalizační nástroje zprostředkovávající přístup k datům

Na rozdíl od předchozí kategorie, jejímž primárním cílem je ochrana dat před jejich zneužitím, je hlavním cílem předpisů spadajících do této skupiny zprostředkování přístupu k datům určitého původce nebo určitého typu.

Nařízení o datové lokalizaci

Nařízení (EU) 2018/1807 ze dne 14. listopadu 2018 o rámci pro volný tok neosobních údajů v Evropské unii (dále též „**nařízení o datové lokalizaci**“)⁵⁵ odstraňuje překážky ve zpracování všech dat na vnitřním trhu, které nespádají pod osobní údaje ve smyslu GDPR. Jde o naplnění jednoho z cílů vytyčených ve strategii pro jednotný digitální trh 2015.

S přijetím tohoto nařízení se stává ochrana veřejné bezpečnosti jedinou ospravedlnitelnou výjimkou ze zákazu znemožnění či omezení zpracování dat jedním členským státem na území jiného členského státu. I takovéto omezení však musí být přiměřené sledovanému účelu. Nařízení zavedlo povinnost členských států zrušit do 30. května 2021 všechny stávající požadavky na lokalizaci údajů rozporné s nařízením o datové lokalizaci. Nařízení by tím mělo mj. usnadnit spolupráci subjektů vnitřního trhu a umožnit rychlejší rozvoj *cloudových* služeb. Obecně představuje zákaz některých právních bariér ve stanovených případech.

Směrnice o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru

Iniciativy EU v oblasti zpřístupňování dat veřejného sektoru byly otevřeně diskutovány od konce 90. let.⁵⁶ Stěžejním předpisem v této oblasti byla dlouho směrnice 2003/98/ES.⁵⁷ S účinností od 17. července 2021 má však být nahrazena úpravou obsaženou ve směrnici (EU) 2019/1024.⁵⁸

Tato pravidla mají umožňovat tzv. opakované použití (ve své podstatě použití pro komerční či nekomerční účely odlišné od původního účelu v rámci příslušného veřejného úkolu) některých dokumentů pocházejících z veřejného sektoru soukromými osobami. Členské státy mají přitom obecnou povinnost zajistit za stanovených podmínek opakovanou použitelnost dokumentů, na které se směrnice vztáhne. Směrnice se však na určité typy dokumentů nevztáhne. Jde např. o dokumenty, ke kterým mají třetí strany práva duševního vlastnictví, dokumenty podléhající obchodní důvěrnosti nebo dokumenty, ke kterým byl vyloučen nebo omezen přístup na základě režimů přístupu z důvodu ochrany osobních údajů. I tento předpis odstraňuje právní bariéry (respektive překonává neochotu) poskytování dat, přičemž jsou z jeho působnosti však určité kategorie dat explicitně vyloučeny.

Nástroje nastavující konkrétní práva a povinnosti v ekonomice založené na datech

Tyto nástroje nesměřují ani na zvláštní ochranu určitých kategorií dat, ani na liberalizaci jako takovou. Namísto toho představují regulatorní reakci na určitý konkrétní problém vnímaný v souvislosti s ekonomikou založenou na datech nebo nedostatek právní jistoty související s fenomény spojenými s digitalizací.

---

⁵⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1807 ze dne 14. listopadu 2018 o rámci pro volný tok neosobních údajů v Evropské unii. Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 59-68.

⁵⁶ Zelená kniha Komise ze dne 20. ledna 1999: Informace veřejného sektoru: klíčový zdroj pro Evropu, COM(1998) 585 final.

⁵⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES ze dne 17. listopadu 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru. Úř. věst. L 345, 31.12.2003, s. 90-96.

⁵⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru. Úř. věst. L 172, 26.6.2019, s. 56-83.

eCommerce směrnice

Výše citovaná směrnice 2000/31/ES o elektronickém obchodu stanoví obecný právní rámec pro volný pohyb tzv. služeb informační společnosti, tj. služeb poskytovaných „*zpravidla za úplat, na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služeb.*“⁵⁹ Poskytovatelé služeb informační společnosti se podle této směrnice mají řídit předpisy členského státu, ve kterém jsou usazeni, přičemž jiné členské státy by neměly kromě stanovených výjimek omezovat volný pohyb služeb informační společnosti. V žádném případě přitom nesmí přeshraniční poskytování služeb informační společnosti podmiňovat předchozím povolením. eCommerce směrnice zároveň obsahuje pravidla pro služby informační společnosti zahrnující prostý přenos informací, *caching* nebo shromažďování informací, která jsou relevantní pro řadu poskytovatelů, jejichž služby generují nebo jinak obnáší velké objemy dat.

Právní rámec pro transparentnost poskytovatelů online zprostředkovatelských služeb

Nařízení (EU) 2019/1150 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti online zprostředkovatelských služeb pro podnikatelské uživatele⁶⁰ představuje právní úpravu cílící přímo na online platformy, která má chránit zájmy podniků, které využívají jejich služeb. Konkrétními adresáty povinností jsou online zprostředkovatelské služby a internetové vyhledávače nabízené či poskytované podnikatelským uživatelům. Nařízení např. pro poskytovatele online zprostředkovatelských služeb stanoví mj. konkrétní požadavky na podmínky poskytování služeb, ukončení či omezení jejich poskytování nebo interní systémy pro vyřizování stížností. Čl. 9 tohoto nařízení se explicitně zabývá otázkou přístupu podnikatelských uživatelů k jakýmkoli osobním nebo jiným údajům. Jako v případě řady dalších otázek dotčených tímto nařízením však jde především o povinnost transparentně informovat podnikatelské uživatele o technickém a smluvním přístupu k těmto údajům v rámci podmínek.

Směrnice o některých aspektech smluv o poskytování digitálního obsahu a digitálních služeb

Směrnice (EU) 2019/770 o některých aspektech smluv o poskytování digitálního obsahu a digitálních služeb⁶¹ byla přijata v návaznosti na strategii pro jednotný digitální trh 2015. Stanovuje s účinností od ledna 2022 pravidla týkající se smluv o poskytování digitálního obsahu a digitálních služeb uzavřených mezi obchodníky a spotřebiteli. Mezi povinnosti, které směrnice ukládá obchodníkům s digitálním obsahem a službami patří zajištění, aby spotřebitelé byli informováni o aktualizacích a aby jim byly aktualizace poskytnuty, dále jsou obchodníci odpovědní za neposkytnutí digitálního obsahu nebo digitální služby v souladu s požadavky smlouvy. Směrnice dále zavádí zvláštní prostředky nápravy pro spotřebitele. Spotřebitelům je vyhrazeno za určitých podmínek právo na ukončení smlouvy nebo na snížení ceny. Směrnice má přispět k vytvoření předvídatelnějšího a férovějšího prostředí pro uzavírání smluv na jednotném digitálním trhu a důkladně odstranit současné zásadní překážky, které brání rozvoji přeshraničního elektronického obchodování. Jedná se o tzv. úplnou harmonizaci, úroveň ochrany v této oblasti by tedy měla být shodná napříč EU.

---

⁵⁹ Srov. čl. 1 odst. 1 písm. b) směrnice (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti.

⁶⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1150 ze dne 20. června 2019 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb. Úř. věst. L 186, 11.7.2019, s. 57-79.

⁶¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/770 ze dne 20. května 2019 o některých aspektech smluv o poskytování digitálního obsahu a digitálních služeb. Úř. věst. L 136, 22.5.2019, s. 1-27.

Plánovaná opatření

Pro v současnosti plánovaná opatření jsou zásadní dva dokumenty: evropská strategie pro data 2020 a plánovaná strategie digitalizace do roku 2030 (takzvaný digitální kompas). Samotný digitální kompas (který by měl být vydán jako programový dokument, na kterém se shodnou Evropský parlament a Rada) představuje na základě vyznění sdělení o digitálním kompasu především seznam konkrétních a hmatatelných cílů. S jednotným trhem s daty souvisí mimo jiné: zavést do roku 2030 10 000 klimaticky neutrálních uzlů na okraji sítě, mít do roku 2030 zaměstnáno alespoň 20 milionů specialistů v oblasti IKT, postavit do roku 2025 první počítač s kvantovou akcelerací, dosáhnout 75% podílu evropských podniků využívajících *cloud computingu*, dat velkého objemu a umělé inteligence nebo zpřístupnit do roku 2030 100 % klíčových veřejných služeb pro evropské občany a podniky online. Sdělení o digitálním kompasu počítá i s využitím evropských fondů k financování digitální transformace, například programu Digitální Evropa nebo programů soudržnosti. Svou roli jistě hraje i nový Nástroj pro oživení a odolnost.⁶² S ohledem na faktickou povahu těchto cílů, která se může štěpit na konkrétní projekty, se tato práce cíli uvedenými ve sdělení o digitálním kompasu dále blíže nezabývá.

V evropské strategii pro data 2020 Komise naopak představila ucelenou vizi o jednotném trhu s daty. Jde o programový dokument zaměřený mimo jiné na budoucí regulaci. Komise v tomto sdělení jednotný trh s daty prezentuje jako trh plně v souladu s evropskými hodnotami a nijak neodporující principům vnitřního trhu EU. Do této podoby si Komise klade za cíl uvést současný trh nejpozději do roku 2030 a to zejména pomocí tvorby relevantních legislativních opatření, jejichž podobu ve sdělení přibližuje. Tuto právní úpravu dělí podle předmětu úpravy na 4 pilíře: (i.) meziodvětvový správní rámec pro přístup k datům a jejich využívání; (ii.) umožňující faktory pro investice do dat a posílení evropských kapacit a infrastruktur pro hostování, zpracování a využívání dat, respektive interoperabilitu; (iii.) kompetence: posílení postavení jednotlivců, investování do dovedností a malých a středních podniků; (iv.) společné evropské datové prostory ve strategických odvětvích.

Komise i na základě strategie pro data 2020 již předložila několik legislativních návrhů. Jde návrh aktu o správě dat, aktu o digitálních trzích nebo aktu digitálních službách. Tyto návrhy jsou blíže představeny níže. Do budoucna si Komise klade za cíl vytvořit návrh aktu o datech (polovina roku 2021), návrh evropského analytického rámec pro měření toků dat (4. čtvrtletí, 2021) a soubor pravidel pro cloudové služby (2. čtvrtletí, 2022). Dále jsou níže představeny některé další iniciativy, které přímo či nepřímo souvisí s problematikou jednotného trhu s daty. Podobně jako stávající opatření jsou členěny na nástroje ochrany oprávněných zájmů, liberalizační nástroje zprostředkovávající přístup k datům a nástroje nastavující konkrétní práva a povinnosti v rámci ekonomiky založené na datech.

Nástroje ochrany oprávněných zájmů

Velká rekodifikace pravidel v této oblasti byla z velké části dokonána přijetím GDPR a některých souvisejících předpisů, resp. přijetím iniciativ z 2. copyrightového balíčku. Stále však probíhají diskuze o rekodifikaci ePrivacy směrnice.

---

⁶² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost. Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17-75.

Nařízení ePrivacy (stav: vyjednávání o návrhu)

ePrivacy směrnice by měla být po vzoru GDPR rekonfigurována ve formě nařízení. Jeho návrh byl Komisí vydán v lednu 2017,⁶³ Rada se však na mandátu k vyjednávání o návrhu shodla až v únoru 2021.⁶⁴ Na základě zprávy německého předsednictví patřila při vyjednávání mezi sporné otázky mj. úprava praxe *data retention*.⁶⁵ Návrh nařízení podle staršího vyjádření evropského inspektora ochrany údajů představuje klíčové opatření pro ochranu soukromí a osobních údajů evropských občanů, jelikož GDPR samo nemůže změnit převažující „obchodní model založený na sledování“ (*business model of surveillance*). Návrh by v žádném případě neměl směřovat ke snížení úrovně ochrany předpokládané i v kontextu GDPR.⁶⁶

Provozní odolnost finančního sektoru (stav: vyjednávání o návrhu)

V souvislosti s vydáním série legislativních návrhů upravujících právní rámec pro kryptoaktiva připravila Komise i návrh nařízení o digitální provozní odolnosti finančního odvětví.⁶⁷ Tento návrh by měl poprvé jedním předpisem zavést ucelenou úpravu požadavků na zabezpečení sítí a informačních systémů využívaných poskytovateli finančních služeb. Tento návrh by měl dále posílit důvěru v digitálně poskytované finanční služby, čímž by měl podpořit i plány Komise týkající se evropského prostoru pro finanční data (srov. níže).

Liberalizační nástroje zprostředkovávající přístup k datům

Liberalizace přístupu k datům má k dokončení dále, než předpisy týkající se ochrany oprávněných zájmů. Komise se v některých současných iniciativách zaměřuje právě na data, které podléhají režimům zvláštní ochrany, což může komplikovat jejich předávání a jiné zpracování.

Akt o správě dat (stav: vyjednávání o návrhu)

Předkládaný návrh aktu o správě dat⁶⁸ je první ze souboru opatření oznámených v evropské strategii pro data z roku 2020. Má představovat právní rámec pro dosud neupravené opětovné použití dat veřejného sektoru, na která se vztahují práva třetích osob. Dále zavádí institut poskytovatele služeb sdílení dat pro usnadnění sdílení dat mezi právníky a fyzickými osobami (včetně osobních údajů) a nový právní rámec pro dobrovolné zpřístupňování dat sledující obecně prospěšný cíl (tzv. „datový altruismus“). Nařízení by mělo přispět ke správě dat souladně s hodnotami a zásadami EU. Reaguje mimo jiné na existenci vyšších standardů ochrany pro některé typy dat. Měl by vést k jejich většímu využití při zachování požadavků na jejich ochranu. Návrh však sám o sobě nezakládá, nemění ani neruší práva na přístup k datům nebo jejich užívání.

Akt o datech (stav: veřejná konzultace o iniciativě)

Jedná se o iniciativu avizovanou v evropské strategii pro data 2020, která by měla spočívat v podpoře sdílení dat mezi veřejným a soukromým sektorem, respektive mezi podniky navzájem. V současné době probíhá veřejná konzultace do 3. září 2021, v závislosti na jejím výsledku by Komise mohla předložit návrh legislativního aktu. Mohl by se týkat např. uživatelských práv

---

⁶³ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o respektování soukromého života a ochraně osobních údajů v elektronických komunikacích a o zrušení směrnice 2002/58/ES (nařízení o soukromí a elektronických komunikacích), COM(2017) 10 final.

⁶⁴ Dokument Rady č. 6087/21 ze dne 10. února 2021.

⁶⁵ Dokument Rady č. 13106/20 ze dne 23. listopadu 2020.

⁶⁶ BUTTARELLI, Giovanni. The urgent case for a new ePrivacy law.

⁶⁷ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o digitální provozní odolnosti finančního sektoru a o změně nařízení (ES) č. 1060/2009, (EU) č. 648/2012, (EU) č. 600/2014 a (EU) č. 909/2014, COM(2020) 595 final.

⁶⁸ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropské správě dat (akt o správě dat), COM(2020) 767 final.

ke společně vytvořeným souborům práv. Případnou povinnost určitá data zpřístupnit Komise připouští pouze, pokud to vyžadují zvláštní okolnosti s ohledem na dané odvětví, je-li např. zjištěno selhání trhu. Uvažovanými předměty regulace je např. podpora spravedlivých podmínek sdílení dat mezi podniky, zlepšit přenositelnost dat a aplikací mezi službami *cloud computingu*, respektive uživatelských osobních údajů, nebo snížit riziko právních sporů.⁶⁹ Komise v této souvislosti zmiňuje i možnou změnu směrnice 96/9/ES o právní ochraně databází. Obecně lze říci, že tato iniciativa je úzce provázána právním rámcem ochrany duševního vlastnictví a jiných ekonomicky významných informací.

Vytvoření celounijních společných interoperabilních datových prostorů (stav závisí na konkrétním odvětví)

Jedná se o plán Komise financovat a jinak podporovat projekty spočívající v překonání právních a technických překážek sdílení dat napříč organizacemi, který byl avizován v evropské strategii pro data 2020. Má se jednat o zavedení nástrojů a platforem pro sdílení dat, rámců pro jejich správu i zlepšování jejich kvality, dostupnosti a interoperability. Konkrétní odvětví (např. společný evropský prostor pro finanční data) jsou uvedena v evropské strategii pro data 2020. Komise zmiňuje i možnost doplnit horizontální právní rámec vyplývající z obecnějších předpisů o zvláštní sektorová pravidla. Např. v souvislosti s prostorem pro finanční data hovoří Komise o možnosti podpořit sdílení dat mezi podniky i skrze revizi směrnice (EU) 2015/2366 o platebních službách, která počíná v roce 2021.⁷⁰ Konkrétní kroky i harmonogramy budou ale záviset na podmínkách příslušného odvětví.

Nástroje nastavující konkrétní práva a povinnosti v ekonomice založené na datech

Komise je relativně aktivní i v iniciativách upravujících právní vztahy mj. v rámci jednotného trhu s daty. V této souvislosti se jedná o iniciativy spadající spíše do širšího kontextu realizace digitální strategie EU, které však na jednotný trh s daty přímo či nepřímo dopadají. V této souvislosti Komise například zamýšlí novelu nařízení (EU) 910/2014 o elektronické identifikaci (e-IDAS), která by měla dále usnadnit fungování digitální ekonomiky jako takové.⁷¹

Akt o digitálních službách (stav: vyjednávání o návrhu legislativního aktu)

Návrh aktu o digitálních službách⁷² se zaměřuje na internetový obsah a na úpravu způsobů, kterými s ním online platformy nakládají. Stanovuje pravidla pro poskytovatele online zprostředkovatelských služeb, jako jsou podmínky jejich zproštění odpovědnosti za online obsah, povinnosti náležitě péče závislé na typu zprostředkovatele a rámec pro vynucení nařízením stanovených pravidel. Povinnosti jsou odstupňovány i podle velikosti subjektu. Nařízení tak zavádí pojem velmi velkých online platforem, které budou podléhat zvláštním povinnostem s ohledem na své postavení a význam.

---

⁶⁹ Počáteční posouzení dopadů k aktu o datech a pozměněných pravidlech právní ochrany databází ze dne 28. května 2021, Ares(2021)3527151.

⁷⁰ Sdělení Komise ze dne 24. září 2020 o strategii EU v oblasti digitálních financí, COM(2020) 591 final.

⁷¹ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 910/2014, pokud jde o vytvoření rámce pro evropskou digitální identitu, COM(2021) 281 final.

⁷² Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o jednotném trhu digitálních služeb (akt o digitálních službách) a o změně směrnice 2000/31/ES, COM(2020) 825 final.

Akt o digitálních trzích (stav: vyjednávání o návrhu legislativního aktu)

Návrh aktu o digitálních trzích⁷³ představuje reakci na některé systematické problémy vnímané v souvislosti s konkurenčním prostředím na digitálních trzích.⁷⁴ Jedná se o akt, který měl nově v obecné rovině pokrývat problémy, kterými doposud Komise a některé vnitrostátní soutěžní úřady reagovaly na základě individuální aplikace čl. 101 a 102 SFEU. Činí tak zavedení postavení tzv. strážce (v zásadě online platformy zaujímající významné postavení na trhu), na kterého se bude *ex ante* vztahovat sada povinností, mezi které spadá i jejich zacházení s daty.

Akt o umělé inteligenci (stav: vyjednávání o návrhu legislativního aktu)

V neposlední řadě Komise předložila návrh aktu o umělé inteligenci,⁷⁵ který má představovat první ucelenou právní úpravu fungování systémů umělé inteligence v EU. Nezabývá se v pravém slova smyslu okruhy dat, které mohou systémy umělé inteligence sbírat a zpracovávat, ale spíše jejich funkcemi. Vymezuje tak kategorie systémů umělé inteligence, které mají být *a priori* zakázané, klade na některé systémy umělé inteligence zvláštní požadavky v oblasti transparence a zavádí institut vysoce rizikových systémů umělé inteligence, pro které stanoví podrobná pravidla jejich fungování.

Obecný postoj Poslanecké sněmovny k uvedeným iniciativám

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se zabýval strategií pro data 2020 i sdělením o digitálním kompasu. Ke strategii pro data 2020 přijal 311. usnesení 8. volebního období ze dne 13. května 2020, které bylo v rámci politického dialogu postoupeno předsedům Evropského parlamentu, Rady a Komise. Usnesení zdůrazňuje nutnost interoperability dat, resp. nutnost zvyšovat množství a kvalitu otevřených dat poskytovaných veřejnou správou napříč Evropou.

Ke sdělení o digitálním kompasu přijal výbor 466. usnesení 8. volebního období ze dne 21. května 2021. I toto usnesení bylo postoupeno v rámci politického dialogu předsedkyni Komise. Usnesení se sdělením obecně souhlasí. Poukazuje však na nezbytnost lidského faktoru v digitalizovaných rozhodovacích procesech a úřední dohled nad nimi. Zdůrazňuje i možnost občanů vybrat si mezi fyzickou a online formou poskytování služby. Výbor se v neposlední řadě staví skepticky k cíli, podle kterého má 75 % evropských podniků využívat *cloudové* služby. Podle výboru takovýto cíl není dostatečně odůvodněn.

---

⁷³ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o spravedlivých trzích otevřených hospodářské soutěži v digitálním odvětví (akt o digitálních trzích), COM(2020) 842 final.

⁷⁴ CRÉMER, Jacques, Yves-Alexandre DE MONTJOYE a Heike SCHWEITZER. *Competition Policy for the Digital Era*.

⁷⁵ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci (akt o umělé inteligenci) a mění určité legislativní akty Unie, COM(2021) 206 final.

Bibliografie

ALAIMO, Cristina, Jennifer BAKER, ed. The value of data: Are we approaching data in the right way?. In: *Concurrences* [online]. Paříž: Concurrences, 2021 [cit. 2021-06-21]. Dostupné z: <https://www.concurrences.com/en/podcasts>

BANGEMANN, Martin, ed. *Europe and the Global Information Society: Recommendations to the European Council*. 1. vydání. Brusel: Úřad pro publikace Evropské unie, 1995. ISBN 92-826-9737-7.

BUTTARELLI, Giovanni. The urgent case for a new ePrivacy law. In: *European Data Protection Supervisor* [online]. Brusel: Evropský inspektor ochrany osobních údajů, 2018 [cit. 2021-06-22]. Dostupné z: https://edps.europa.eu/press-publications/press-news/blog/urgent-case-new-eprivacy-law_en

CRÉMER, Jacques, Yves-Alexandre DE MONTJOYE a Heike SCHWEITZER. *Competition Policy for the Digital Era*. 1. vydání. Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2019. ISBN 978-92-76-01946-6. Dostupné také z: <https://ec.europa.eu/competition/publications/reports/kd0419345enn.pdf>

EVROPSKÁ KOMISE. *Report on the responses to the Public Consultation on the Review of the EU Copyright Rules*. Brusel, 2014. Dostupné také z: https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=60517

FEIJÓO, Claudio, José GÓMEZ-BARROSO a Edvins KARNITIS. More than twenty years of European policy for the development of the information society. *Netcom. Réseaux, communication et territoires*. Netcom Association, 2007, (21-12), 09-24. ISSN 2431-210X.

MARTENS, Bertin. An Economic Policy Perspective on Online Platforms. *Institute for Prospective Technological Studies Digital Economy Working Papers*. JRC Science Hub, 2016, **2016**(5), 1-55. ISSN 1831-9408.

NEZKUSILOVÁ, Darina. *Reforma autorského práva EU – 2. copyrightový balíček*. Praha: Kancelář Poslanecké sněmovny, 2019, 17 s. Studie, 5.386. ISSN 2533-4131. Dostupné také z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=81947>

OECD. *OECD Glossary of Statistical Terms* [online]. Paříž: OECD Publishing, 2008 [cit. 2021-04-04]. ISBN 9789264055087. Dostupné z: <https://doi.org/10.1787/9789264055087-en>

PELLEGRIN, Julie, Louis COLNOT, Łukasz ARENDT, Luca BISASCHI, Gelsomina CATALANO, Žilvinas MARTINAITIS a Giorgio MICHELETTI. EVROPSKÝ PARLAMENT - GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ PRO VNITŘNÍ POLITIKY UNIE. *Research for REGI Committee - Digital Agenda and Cohesion Policy*. Brusel, 2018. Dostupné také z: <http://repositori.uji.es/xmlui/bitstream/handle/10234/186773/QA0218876ENN.en.pdf?sequence=1>

SAHL, Jan Christian. *BDI - Positionspapier Datenwirtschaft*. Berlín, 2017. Dostupné také z: https://ec.europa.eu/information_society/newsroom/image/document/2017-30/consultation_data_eco-bdi_65131F95-ADF5-D254-531EB92BC4D840C4_46153.pdf

SVANTESSON, Dan. Data localisation trends and challenges. *OECD Digital Economy Papers* [online]. (301) [cit. 2021-06-11]. ISSN 20716826. Dostupné z: [doi:https://doi.org/10.1787/20716826](https://doi.org/10.1787/20716826)

Použité předpisy a programové dokumenty

Bílá kniha Komise ze dne 5. prosince 1993: Růst, konkurenceschopnost, zaměstnanost: výzvy a cesty vpřed ve 21. století, COM(93) 700 final.

Dokument Evropské rady č. 169/13 ze dne 25. října 2013.

eEurope – Informační společnost pro všechny – sdělení [Komise ze dne 8. prosince 1999] o iniciativě Komise pro zvláštní Evropskou radu v Lisabonu, 23. a 24. března 2000, COM(99) 687 final.

Listina základních práv Evropské unie

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1-88.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1807 ze dne 14. listopadu 2018 o rámci pro volný tok neosobních údajů v Evropské unii. Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 59-68.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1150 ze dne 20. června 2019 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb. Úř. věst. L 186, 11.7.2019, s. 57-79.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/881 ze dne 17. dubna 2019 o agentuře ENISA („Agentuře Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost“), o certifikaci kybernetické bezpečnosti informačních a komunikačních technologií a o zrušení nařízení (EU) č. 526/2013 („akt o kybernetické bezpečnosti“). Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 15-69.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost. Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17-75.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/694 ze dne 29. dubna 2021, kterým se zavádí program Digitální Evropa a zrušuje rozhodnutí (EU) 2015/2240. Úř. věst. L 166, 11.5.2021, s. 1-34.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1025/2012 ze dne 25. října 2012 o evropské normalizaci, změně směrnic Rady 89/686/EHS a 93/15/EHS a směrnic Evropského parlamentu a Rady 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES a 2009/105/ES, a kterým se ruší rozhodnutí Rady 87/95/EHS a rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1673/2006/ES. Úř. věst. L 316, 14.11.2012, s. 12-33.

Pracovní dokument Komise o volném toku dat a nadcházejících problémech Evropské ekonomiky založené na datech ze dne 10. ledna 2017, SWD(2017) 2

Rozsudek Soudního dvora ve věci C-511/18, La Quadrature du Net, ECLI:EU:C:2020:791

Sdělení Komise ze dne 1. června 2005: „i2010 – evropská informační společnost pro růst a zaměstnanost“, COM(2005) final.

Sdělení Komise ze dne 10. března 2020: Nová průmyslová strategie pro Evropu, COM(2020) 102 final.

Sdělení Komise ze dne 11. prosince 2019: Zelená dohoda pro Evropu, COM(2019) 640 final.

Sdělení Komise ze dne 17. ledna 2017: Budování evropské ekonomiky založené na datech, COM(2017) 9 final.

Sdělení Komise ze dne 19. května 2010: Digitální program pro Evropu, COM(2010) 245 final.

Sdělení Komise ze dne 19. února 2020: Evropská strategie pro data, COM(2020) 66 final.

Sdělení Komise ze dne 19. února 2020: Formování digitální budoucnosti Evropy, COM(2020) 67 final.

Sdělení Komise ze dne 19. února 2021: Evropská strategie pro data, COM(2020) 66 final.

Sdělení Komise ze dne 2. července 2014: Na cestě k prosperující ekonomice založené na datech, COM(2014) 442 final.

Sdělení Komise ze dne 21. listopadu 1973: Komunitární politika zpracování dat, SEC(73) 4300 final.

Sdělení Komise ze dne 23 listopadu 1979: Evropská společnost tváří v tvář novým informačním technologiím – komunitární odpověď, COM(79) 650 final .

Sdělení Komise ze dne 23. března 2017: Evropský rámec interoperability – Strategie provádění, COM(2017) 134 final.

Sdělení Komise ze dne 24. září 2020 o strategii EU v oblasti digitálních financí, COM(2020) 591 final..

Sdělení Komise ze dne 5. května 2021: Aktualizace nové průmyslové strategie 2020: budování silnějšího jednotného trhu pro oživení Evropy, COM(2021) 350 final.

Sdělení Komise ze dne 6. května 2015: Strategie pro jednotný digitální trh v Evropě, COM(2015) 192 final.

Sdělení Komise ze dne 7. června 1988: Zelená kniha o autorském právu a výzvách technologie – otázky autorského práva vyžadující okamžitou reakci, COM(88) 172 final.

Sdělení ze dne 19. dubna 2016: Priority pro normalizaci IKT pro jednotný digitální trh, COM(2016) 176 final.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti. Úř. věst. L 241, 17.9.2015, s. 1-15.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943 ze dne 8. června 2016 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním. Úř. věst. L 157, 15.6.2016, s. 1-18.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru. Úř. věst. L 172, 26. červen 2019, s. 56-83.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru. Úř. věst. L 172, 26.6.2019, s. 56-83.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/770 ze dne 20. května 2019 o některých aspektech smluv o poskytování digitálního obsahu a digitálních služeb. Úř. věst. L 136, 22.5.2019, s. 1-27.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 ze dne 17. dubna 2019 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES. Úř. věst. L 130, 17.5.2019, s. 92-125.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu). Zvláštní vydání Úředního věstníku v českém jazyce: kapitola 13, svazek 025, s. 399-414.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (Směrnice o soukromí a elektronických komunikacích). Zvláštní vydání Úředního věstníku v českém jazyce: kapitola 13, svazek 029, s. 514-524.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES ze dne 17. listopadu 2003 o opakovaném použití informací veřejného sektoru. Úř. věst. L 345, 31.12.2003, s. 90-96.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů. Zvláštní vydání Úředního věstníku v českém jazyce: kapitola 13, svazek 015, s. 355-374.

Smlouva o fungování Evropské unie

Zelená kniha Komise ze dne 20. ledna 1999: Informace veřejného sektoru: klíčový zdroj pro Evropu, COM(1998) 585 final.